

nema. See avaldus töömahu suurenemises ligi 300 töötaja võrra.

Tselluloosi tootmine toimus kogu aasta maailmaturul valitseva nõudmise vähesuse ja madalate hindade tähe all. Mitmele puupapivabrikule valmistas aasta kestel veel raskusi veepuudus, sundides tegevust ajutiselt katkestama. Kuigi tselluloositoodang tõusis (11 kuu andmed) 1937. a. 67 400 tonnilt 1938. a. sama aja jooksul 72 267 tonnile, siis moodustab selles tõusus sügisel käimahakanud Kehra sulfaattselluloosivabriku kolme kuu toodang 8091 tonni. Vineeri- ja toolipõhjade toodang pole nähtavasti tõusnud, sest väljavedu on langenud sellel alal 20,0 tuhandelt tonnilt 15,4 tuhandele tonnile. Edukaimaks tööstusrühmaks osutus 1938. a. põlevkivitööstus, kus põlevkivitoodang tõusis 1122 tuhandelt tonnil 1473 tuhandele tonnile, toorõlide toodang (1000 tonnides) 111,3-lt 140,1-le ja bensiinitoodang 14,2-lt 15,1-le. Põlevkivi väljavedu tõusis koguse poolest 53 882 t-lt 62 408 t-le (+ 15,8%) ja väärtuselt 4,2 milj. kr-lt 5,0 milj. kr. (+ 19,2%). Kui veel a. 1934 põlevkivi osatähtsus moodustas 1% väljaveost, siis on see a-ks 1938 tõusnud 4,8%. Põlevkivitööstuse alal on ette näha tõusu jätkumist ka a. 1939, eriti sellepärast, et 1938. a. lõpul läks käima Eestimaa Õlikonsortsiumi (Rootsi kapitaliga töötav) uus 50 000-tonnise toodanguvõimega õlivabrik. Puutööstuse rühmas oli maailmaturu vaikesuse tõttu 1938. a. tagasilöökk kõige tugevam. Töömaht selles rühmas vähenes 4,2%. Tulevast sesooni oodates on suur osa saeveskeid tegevuse ajutiselt lõpetanud. Elavat tegevust alustasid riiklikud telliskivivabrikud. Esialgsete kalkulatsioonide alusel pidid need vabrikud varustama kogu maad ulatusliku toodangu tõttu odavate telliskividega. Kuid mainitud vabrikute käimalaskmisel selgus, et varemalt kalkuleeritud hinnaga saab telliskive müüa vaid riikliku juurdemaksuga, mistõttu põllumajandusele müüaksegi telliskive riiklikest vabrikuist ligimaksimisega. Üldiselt ei ole uued telliskivivabrikud suutnud tunduvat mõju avaldada telliskivihindade alanemisele.

Kokku võttes selgub tööstustegevuse arengust a. 1938, et selle tegevuse indeksi ülespoole liikumises on kaaluv osa uute vabrikute käimahakkamisel nii tselluloosi, põlevkiviõli kui ka telliskivide alal.

Väärtuse alusel on meie tööstustoodangu netoväärtust hinnatud järgmiselt: